

ab
การทำงานเบื้องต้นของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ โรงพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางชวนพิศ สิ้นธุวรการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์เบื้องต้นแห่งองค์การศึกษาดนพลกสุตวปริชยาพยาบาลศาสตร์วมทวบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-632-918-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**TEAM WORKING OF HEALTH PERSONNEL IN GERIATRIC CLINICS
IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF
THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH**

Mrs. Chournpis Sinthuworakan

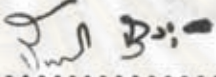
**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science
Nursing Administration Program
Graduate School
Chulalongkorn University**

1996

ISBN 974-632-918-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทำงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
โดย นางชวนนิจ. สิ้นสุวรรณ
ภาควิชา พยาบาลศาสตร์
 สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุดมสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วราไพ สุขสวัสดิ์ ณ อัญญา)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

๕.

ชวนพิศ สิ้นสุวรรณ : การทำงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (TEAM WORKING OF HEALTH PERSONNEL
IN GERIATRIC CLINICS IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม
โอทกานนท์, 162 หน้า. ISBN 974-632-918-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของบุคลากร
สาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ การเปรียบเทียบจำแนกตามประเภทการทำงานในอาชีพของบุคลากร
และตามขนาดของโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในคลินิกผู้สูงอายุ จำนวน
130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ที่มีความเที่ยงและความตรง
ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายการ
ทำงานเป็นทีม การวางแผนเป็นทีมและการปฏิบัติตามแผนงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง มีการ
ประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีม อยู่ในระดับน้อย

2. การทดสอบไค-สแควร์

2.1 บุคลากรสาธารณสุขที่มีประสบการณ์การทำงานในอาชีพมากกว่า 10 ปี มีการ
กำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นทีมและวางแผนเป็นทีมมากกว่าบุคลากรสาธารณสุขที่มีประสบการณ์
การทำงานในอาชีพ 1 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีการปฏิบัติตามแผนงานเป็นทีม
การประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีมไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลขนาดเล็ก และโรงพยาบาล
ขนาดใหญ่ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายการทำงานเป็นทีม การวางแผนงานเป็นทีม การปฏิบัติตามแผนงาน
เป็นทีม การประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีม ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา..... พยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *Amnat Singsuan*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Pranom Oatganont*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#C 686323 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD:

TEAM WORK / GERIATRIC CLINIC / THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
CHOURNPIS SINTHUWORAKAN : TEAM WORKING OF HEALTH PERSONEL IN
GERIATRIC CLINICS IN HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRANOM
OTHAGANONT, Ed.D. 162 pp. ISBN 974-632-918-9

The purposes of this study were to study and compare team working of health personnel in geriatric clinics. The team working were classified according to their working experiences and hospital size. One hundred and thirty health personnel working in the geriatric clinic were included in this study. The research instruments were interviews and questionnaires which were tested for validity and reliability.

The major findings :

1. Team working of health personnel in geriatric clinic in the stage of identification of objectives, planning, and implementation of plan were in moderate level while the stage of evaluation and team revision was in the least level.

2. As tested by chi-square, the findings were

2.1 There were statistically significant difference at the level of .05 between health personnel who had working experiences 1 - 10 years and more than 10 years regarding to working as team in the stage of identification of objectives and planning. One who worked in geriatric clinics more than 10 years had score more than one who worked 1 - 10 years.

There were no statistically significant difference between health personnel who had working experiences 1 - 10 years and more than 10 years regarding to working as team in the stage of implementation of plan, evaluation and team revision.

2.2 There were no statistically significant difference between health personnel who had worked in small hospitals and large hospitals regarding to working as a team in the stage of identification of objectives, planning, implementation of plan, and evaluation and team revision.

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....
ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิติ..... Ch. Sinthuworakan.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Pranom Othaganont.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบรำลึกถึงพระคุณของ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดคือเป็นผู้ให้กำลังใจตลอดมา กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์ และ รองศาสตราจารย์รำไพ สุขสวัสดิ์ ณ ออยุธยา ที่กรุณาเป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ความเมตตา กรุณา แก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่พิมพ์เอกสาร หนังสือ ตำรา และปริญญาณิพนธ์ ทุกท่าน ดังปรากฏในบรรณานุกรม ซึ่งผู้วิจัยใช้อ้างอิงทางวิชาการ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ผู้ประสานงาน และบุคลากรสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงาน ในคลินิกผู้สูงอายุ โรงพยาบาลทุกแห่ง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

ขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น และพี่น้องร่วมคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้วิจัยมาตลอด โดยเฉพาะคุณสัญญาลักษณ์ แยมวิบูล คุณจันทร์ศรี ไตรย์ปักษ์ คุณศรณี ลาภขจรสงวน และคุณจันทร์ สังข์สุวรรณ ขอขอบคุณผู้ช่วยเหลือสนับสนุนอีกหลายท่านที่มีอาจกล่าววามได้ทั้งหมดในที่นี้ และเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนส่วนหนึ่งจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กราบรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิต เลี้ยงดู อบรม และให้โอกาสลูกได้ศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนเป็นกำลังใจให้ลูกเสมอมา ขอใจน้อมชัชฎา แชลี่ ที่สนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษา ขอใจลูกสวรรค์ และ สาธิต สินธุวรการ ที่เป็นกำลังใจและช่วยปฏิบัติภาระกิจบางประการ และขอขอบคุณ ร.อ. สมนึก สินธุวรการ รน. คู่ชีวิตที่ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายามในการศึกษาจนสำเร็จ ทุกท่านที่กล่าวมาแล้วมีความสำคัญ ที่ช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จสมบูรณ์ คุณประ โยชนันต์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอบมอบแต่ทุกท่านที่ได้กล่าววามมาทั้งหมด

ชวนนิศ สินธุวรการ

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ.
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ.
สารบัญ.....	ช.
สารบัญตาราง.....	ณ.

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาการวิจัย.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การสูงอายุ.....	13
แนวคิดและทฤษฎี.....	14
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัยสูงอายุ.....	17
นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อผู้สูงอายุ.....	23
ทีมงาน ในคลินิกผู้สูงอายุ.....	34
ความหมาย รูปแบบ องค์ประกอบ และกระบวนการทำงานเป็นทีม..	40
การทำงานเป็นทีม ในคลินิกผู้สูงอายุ.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	60
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5	111
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	123
รายการอ้างอิง.....	125
ภาคผนวก.....	133
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	137
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่างการคำนวณ.....	136
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ประวัติผู้วิจัย.....	162

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในคลินิกผู้สูงอายุแต่ละภาค.	63
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงพยาบาลแต่ละภาค.....	64
3	รายชื่อโรงพยาบาลและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	65
4	จำนวนและร้อยละของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	73
5	คะแนนที่ได้และร้อยละของการทำงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ โดยรวม.....	77
6	คะแนนที่ได้และร้อยละของการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นทีมของ บุคลากรสาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุของบุคลากรสาธารณสุข จำแนกเป็น รายชื่อ.....	78
7	คะแนนที่ได้และร้อยละของการวางแผนงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	80
8	คะแนนที่ได้และร้อยละของการปฏิบัติตามแผนงานเป็นทีมของบุคลากร สาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	82
9	คะแนนที่ได้และร้อยละของการประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีมของ บุคลากรสาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	85
10	เปรียบเทียบการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นทีมของบุคลากร สาธารณสุขในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในอาชีพ รายชื่อและ โดยรวม.....	87
11	เปรียบเทียบการวางแผนงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุขในคลินิก ผู้สูงอายุ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในอาชีพรายชื่อและ โดยรวม..	90
12	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามแผนงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุขใน คลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในอาชีพรายชื่อและ โดยรวม.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	เปรียบเทียบการประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในอาชีพรายข้อและ โดยรวม.....	96
14	เปรียบเทียบการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นทีมของบุคลากร สาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามขนาดของโรงพยาบาลรายข้อและ โดยรวม.....	99
15	เปรียบเทียบการวางแผนงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามขนาดของ โรงพยาบาลรายข้อและ โดยรวม.....	102
16	เปรียบเทียบการปฏิบัติตามแผนงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิก ผู้สูงอายุ จำแนกตามขนาดของ โรงพยาบาลรายข้อและ โดยรวม.....	105
17	เปรียบเทียบการประเมินผลและปรับปรุงงานเป็นทีมของบุคลากรสาธารณสุข ในคลินิกผู้สูงอายุ จำแนกตามขนาดของ โรงพยาบาลรายข้อและ โดยรวม...	108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย